Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (czwarta izba)

z dnia 4 września 2014 r.*

Odesłanie prejudycjalne — Przestrzeń wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości — Rozporządzenie (WE) nr 810/2009 — Artykuł 24 ust. 1 i art. 34 — Wiza jednolita — Unieważnienie i cofnięcie wizy jednolitej — Ważność wizy jednolitej umieszczonej w unieważnionym dokumencie podróży — Rozporządzenie (WE) nr 562/2006 — Artykuł 5 ust. 1 i art. 13 ust. 1 — Odprawa graniczna — Warunki wjazdu — Przepisy krajowe wymagające ważnej wizy umieszczonej w ważnym dokumencie podróży

W sprawie C-575/12

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Administratīvā apgabaltiesa (Łotwa) postanowieniem z dnia 4 grudnia 2012 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 7 grudnia 2012 r., w postępowaniu:

Air Baltic Corporation AS

przeciwko

Valsts robežsardze,

TRYBUNAŁ (czwarta izba),

w składzie: L. Bay Larsen (sprawozdawca), prezes izby, M. Safjan, J. Malenovský, A. Prechal i K. Jürimäe, sędziowie,

rzecznik generalny: P. Mengozzi,

sekretarz: M. Aleksejev, administrator,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 19 marca 2014 r.,

rozważywszy uwagi przedstawione:

— w imieniu Air Baltic Corporation AS przez radców prawnych I. Jansonsa oraz M. Freimane,

— w imieniu rządu łotewskiego przez I. Kalniņša oraz D. Pelše, działających w charakterze pełnomocników,

— w imieniu rządu włoskiego przez G. Palmieri, działającą w charakterze pełnomocnika, wspieraną przez G. Palatiella, avvocato dello Stato,

* Język postępowania: łotewski.

— w imieniu rządu fińskiego przez J. Heliskoskiego oraz J. Leppa, działających w charakterze pełnomocników,

— w imieniu rządu szwajcarskiego przez D. Klingelego, działającego w charakterze pełnomocnika,

— w imieniu Komisji Europejskiej przez G. Wilsa oraz A. Saukę, działających w charakterze pełnomocników,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 21 maja 2014 r.,

wydaje następujący

Wyrok

1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni rozporządzenia (WE) nr 562/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 marca 2006 r. ustanawiającego wspólnotowy kodeks zasad regulujących przepływ osób przez granice (kodeks graniczny Schengen) (Dz.U. L 105, s. 1), zmienionego rozporządzeniem (UE) nr 265/2010 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 marca 2010 r. (Dz.U. L 85, s. 1, zwanego dalej „kodeksem granicznym Schengen") oraz rozporządzenia (WE) nr 810/2009 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 lipca 2009 r. ustanawiającego Wspólnotowy kodeks wizowy (kodeks wizowy) (Dz.U. L 243, s. 1).

2 Wniosek ten został złożony w ramach sporu pomiędzy przewoźnikiem lotniczym Air Baltic Corporation AS (zwanym dalej „Air Baltic") a Valsts robežsardze (strażą graniczną) w przedmiocie decyzji Valsts robežsardze nakładającej na Air Baltic karę administracyjną za dokonanie przewozu na Łotwę osoby bez dokumentów podróży niezbędnych do przekroczenia granicy.

Ramy prawne

Prawo Unii

Kodeks graniczny Schengen

3 Motywy 4, 6, 7, 8 i 19 kodeksu granicznego Schengen brzmią następująco:

„(4) W odniesieniu do kontroli granicznej na granicach zewnętrznych ustanowienie »wspólnego korpusu« legislacyjnego, szczególnie w drodze konsolidacji i rozwoju dorobku, stanowi jeden z podstawowych elementów wspólnej polityki zarządzania granicami zewnętrznymi […].

[…]

(6) Kontrola graniczna leży w interesie nie tylko państwa członkowskiego, na którego granicach zewnętrznych jest ona dokonywana, ale w interesie wszystkich państw członkowskich, które zniosły kontrolę graniczną na granicach wewnętrznych. Kontrola graniczna powinna pomagać w zwalczaniu nielegalnej imigracji i handlu ludźmi oraz zapobieganiu wszelkim zagrożeniom dla bezpieczeństwa wewnętrznego, porządku publicznego, zdrowia publicznego i stosunków międzynarodowych państw członkowskich.

(7) Odprawa graniczna powinna być dokonywana w sposób zapewniający pełne poszanowanie godności osoby ludzkiej. Kontrola graniczna powinna być przeprowadzana profesjonalnie i z zachowaniem szacunku oraz powinna być proporcjonalna do założonych celów.

(8) Kontrola graniczna obejmuje nie tylko odprawę osób na przejściach granicznych i ochronę granicy pomiędzy tymi przejściami granicznymi, ale również analizę ryzyka dla bezpieczeństwa wewnętrznego i analizę zagrożeń, które mogą wpłynąć na bezpieczeństwo granic zewnętrznych. W związku z tym konieczne jest określenie warunków, kryteriów i szczegółowych zasad regulujących odprawę na przejściach granicznych i ochronę.

[…]

(19) W związku z tym, że cel niniejszego rozporządzenia, a mianowicie ustanowienie zasad stosowanych do przepływu osób przez granice, nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast możliwe jest jego lepsze osiągnięcie na poziomie Wspólnoty, Wspólnota może podejmować środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w artykule [5 TUE]. […]".

4 Artykuł 1 wspomnianego kodeksu, zatytułowany „Przedmiot i zasady", stanowi:

„Niniejsze rozporządzenie przewiduje brak kontroli granicznej osób przekraczających granice wewnętrzne pomiędzy państwami członkowskimi Unii Europejskiej.

Ustanawia ono zasady regulujące kontrolę graniczną osób przekraczających granice zewnętrzne państw członkowskich Unii Europejskiej".

5 Na podstawie art. 2 pkt 10 wspomnianego kodeksu „»odprawa graniczna« oznacza czynności kontrolne przeprowadzane na przejściach granicznych w celu zapewnienia, że można zezwolić na wjazd osób, w tym ich środków transportu oraz przedmiotów będących w ich posiadaniu, na terytorium państw członkowskich lub można zezwolić na opuszczenie przez nie tego terytorium".

6 Artykuł 5 tego kodeksu, zatytułowany „Warunki wjazdu obywateli państw trzecich", w ust. 1 przewiduje:

„W przypadku pobytu nieprzekraczającego trzech miesięcy w okresie sześciomiesięcznym warunki wjazdu obywateli państw trzecich są następujące:

a) posiadają oni ważny dokument podróży lub dokumenty uprawniające do przekroczenia granicy;

b) posiadają oni ważną wizę, jeżeli jest wymagana zgodnie z rozporządzeniem [Rady] (WE) nr 539/2001 z dnia 15 marca 2001 r. wymieniającym państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych, oraz te, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu [Dz.U. L 81, s. 1 – wyd. spec. w jęz. polskim, rozdz. 19, t. 4, s. 65] […];

c) uzasadnią cel i warunki planowanego pobytu oraz posiadają wystarczające środki utrzymania, zarówno na czas trwania planowanego pobytu, jak i na powrót do ich państwa pochodzenia lub na tranzyt do państwa trzeciego, co do którego istnieje pewność, że uzyskają zezwolenie na wjazd na jego terytorium, lub jeżeli mają możliwość uzyskania takich środków zgodnie z prawem;

d) nie są osobami, wobec których dokonano wpisu do celów odmowy wjazdu w SIS [Systemie Informacyjnym Schengen];

e) nie są uważani za stanowiących zagrożenie dla porządku publicznego, bezpieczeństwa wewnętrznego, zdrowia publicznego lub stosunków międzynarodowych żadnego z państw członkowskich, a w szczególności nie dokonano wobec nich, na tej samej podstawie, wpisu do celów odmowy wjazdu w krajowych bazach danych państw członkowskich".

7 Artykuł 5 ust. 4 kodeksu granicznego Schengen stanowi, że na zasadzie odstępstwa od ust. 1 tego artykułu obywatele państw trzecich, znajdujący się w pewnych szczególnych sytuacjach, uzyskują zezwolenie na wjazd na terytorium innych państw członkowskich lub mogą uzyskać zezwolenie na wjazd na terytorium, nawet jeśli nie spełniają wszystkich warunków przewidzianych w art. 5 ust. 1 tego kodeksu.

8 Artykuł 6 ust. 1 akapit drugi kodeksu granicznego Schengen wskazuje, że środki podjęte przez służbę graniczną podczas wykonywania zadań są proporcjonalne do celów realizowanych za pomocą tych środków.

9 Artykuł 7 tego kodeksu, zatytułowany „Odprawa graniczna osób", w ust. 1 i 3 stanowi:

„1. Ruch graniczny na granicach zewnętrznych podlega odprawom dokonywanym przez straż graniczną. Odprawy dokonywane są zgodnie z niniejszym rozdziałem.

[…]

3. Obywatele państw trzecich podlegają szczegółowej odprawie przy wjeździe i wyjeździe:

a) szczegółowa odprawa przy wjeździe obejmuje weryfikację warunków regulujących wjazd, określonych w art. 5 ust. 1, oraz, w stosownych przypadkach, dokumentów zezwalających na pobyt i prowadzenie działalności zawodowej. Weryfikacja dokonywana jest poprzez szczegółowe sprawdzenie następujących elementów:

(i) weryfikację posiadania przez obywatela państwa trzeciego ważnego dokumentu uprawniającego do przekroczenia granicy oraz, w stosownych przypadkach, wymaganej wizy lub dokumentu pobytowego;

[…]

(iii) sprawdzenie stempli wjazdu i wyjazdu w dokumencie podróży danego obywatela państwa trzeciego w celu weryfikacji, na podstawie porównania dat wjazdu i wyjazdu, czy osoba ta nie przekroczyła już maksymalnego czasu dozwolonego pobytu na terytorium państw członkowskich;

[…]".

10 Artykuł 8 ust. 1 tego kodeksu wskazuje, że odprawa graniczna na granicach może zostać uproszczona w następstwie wyjątkowych i nieprzewidzianych okoliczności.

11 Artykuł 10 ust. 1 i 3 kodeksu granicznego Schengen przewiduje:

„1. Dokumenty podróży obywateli państw trzecich są systematycznie stemplowane przy wjeździe i wyjeździe. W szczególności stempel wjazdowy lub wyjazdowy zamieszcza się w:

a) dokumentach zawierających ważną wizę, umożliwiających obywatelom państw trzecich przekroczenie granicy;

[…]

3. […]

W wyjątkowych przypadkach, na życzenie obywatela państwa trzeciego, można odstąpić od zamieszczenia w dokumencie stempla wjazdowego lub wyjazdowego, jeżeli zamieszczenie takiego stempla może spowodować poważne trudności dla tej osoby. W takim przypadku, wjazd lub wyjazd potwierdza się na oddzielnej karcie, odnotowując imię i nazwisko oraz numer paszportu osoby. Kartę taką otrzymuje obywatel państwa trzeciego".

12 Artykuł 13 kodeksu granicznego Schengen stanowi:

„1. Obywatelowi państwa trzeciego, który nie spełnia wszystkich warunków wjazdu ustanowionych w art. 5 ust. 1 i który nie należy do żadnej z kategorii osób, o których mowa w art. 5 ust. 4, odmawia się wjazdu na terytorium państw członkowskich. Pozostaje to bez uszczerbku dla stosowania szczególnych przepisów dotyczących prawa do azylu i ochrony międzynarodowej lub wydawania długoterminowych wiz pobytowych.

2. Odmowa wjazdu może nastąpić wyłącznie w drodze uzasadnionej decyzji podającej dokładne przyczyny odmowy. Decyzja jest podejmowana przez organ do tego upoważniony na mocy prawa krajowego. Decyzja ta wywiera skutek natychmiastowy.

Uzasadniona decyzja podająca dokładne przyczyny odmowy wydawana jest w formie standardowego formularza, określonego w załączniku V część B, wypełnionego przez organ upoważniony na mocy prawa krajowego do odmowy wjazdu. Wypełniony standardowy formularz jest wręczany danemu obywatelowi państwa trzeciego, który potwierdza otrzymanie decyzji o odmowie wjazdu przy użyciu tego formularza.

3. Osobom, którym odmówiono wjazdu, przysługuje prawo odwołania od decyzji. Postępowanie odwoławcze jest prowadzone zgodnie z prawem krajowym. […]

[…]

6. Szczegółowe zasady dotyczące odmowy wjazdu wymienione są w załączniku V część A".

13 Zgodnie z pkt 1 lit. b) części A załącznika V do kodeksu granicznego Schengen w przypadku odmowy wjazdu właściwy funkcjonariusz straży granicznej zapisuje nieusuwalnym tuszem literę(-y) odpowiadającą(-ce) powodowi (powodom) odmowy wjazdu, których listę zawiera wymieniony wyżej standardowy formularz odmowy wjazdu.

14 Formularz określony w części B załącznika V do tegoż kodeksu składa się w szczególności z serii dziewięciu pól, których wykorzystanie pozwala właściwym władzom na wskazanie dokładnych przyczyn odmowy wjazdu na granicy.

Kodeks wizowy

15 Motyw 3 kodeksu wizowego brzmi następująco:

„Jeżeli chodzi o politykę wizową, ustanowienie wspólnego zbioru aktów prawnych, szczególnie poprzez konsolidację i rozwój dorobku prawnego [stosownych przepisów Konwencji wykonawczej do układu z Schengen z dnia 14 czerwca 1985 r. [między rządami państw Unii Gospodarczej Belgii, Niderlandów i Luksemburga (Beneluksu), Republiki Federalnej Niemiec oraz Republiki Francuskiej w sprawie stopniowego znoszenia kontroli na wspólnych granicach (Dz.U. 2000, L 239, s. 19), podpisanej w Schengen w dniu 19 czerwca 1990 r.] i wspólnych instrukcji konsularnych […] jest jednym z zasadniczych elementów »dalszego rozwoju wspólnej polityki wizowej jako części złożonego systemu

zmierzającego do ułatwienia legalnych podróży oraz przeciwdziałania nielegalnej imigracji przez dalszą harmonizację ustawodawstwa krajowego i praktyk rozpatrywania wniosków w lokalnych urzędach konsularnych« […]".

16 Artykuł 24 ust. 1 akapity pierwszy i drugi wyżej wspomnianego kodeksu stanowi:

„Okres ważności wizy i długość dozwolonego pobytu określa się w oparciu o wyniki analizy wniosku przeprowadzonej zgodnie z art. 21.

Wiza może zostać wydana na jeden, dwa lub więcej wjazdów. Okres ważności nie może być dłuższy niż pięć lat".

17 Artykuł 29 ust. 1 i 2 tegoż kodeksu przewiduje:

„1. Wydrukowaną naklejkę wizową […] umieszcza się w dokumencie podróży […].

2. Jeżeli państwo członkowskie wydające wizę nie uznaje dokumentu podróży osoby ubiegającej się o wizę, wizę umieszcza się na oddzielnym blankiecie wizowym".

18 Artykuł 30 wspomnianego kodeksu wskazuje, że „posiadanie wizy jednolitej […] nie daje automatycznie prawa do wjazdu".

19 Artykuł 33 kodeksu wizowego pozwala, w pewnych szczególnych okolicznościach, na przedłużenie okresu ważności wydanej wizy lub długości pobytu objętego tą wizą.

20 Artykuł 34 ust. 1 i 2 wspomnianego kodeksu stanowi:

„1. Wizę unieważnia się, jeżeli okaże się, że w chwili wydawania wizy warunki uprawniające do jej otrzymania nie były spełnione, zwłaszcza jeżeli istnieją poważne powody, by przypuszczać, że wizę uzyskano w sposób nieuczciwy. Wizę unieważnia zasadniczo właściwy organ państwa członkowskiego, które ją wydało. Wizę może unieważnić właściwy organ innego państwa członkowskiego […].

2. Wiza jest cofana, jeżeli okaże się, że warunki uprawniające do jej otrzymania nie są już spełniane. Wizę cofa zasadniczo właściwy organ państwa członkowskiego, które ją wydało. Wizę może cofnąć właściwy organ innego państwa członkowskiego […]".

Prawo łotewskie

21 Artykuł 4 ust. 1 Imigrācijas likums (ustawy imigracyjnej) z dnia 20 listopada 2002 r. (*Latvijas Vēstnesis*, 2000, nr 169) stanowi:

„Cudzoziemiec ma prawo do wjazdu i pobytu na terytorium Republiki Łotewskiej, jeśli posiada jednocześnie:

1) ważny dokument podróży. […]

2) ważną wizę umieszczoną w ważnym dokumencie podróży […]".

Postępowanie główne i pytania prejudycjalne

22 W dniu 8 października 2010 r. Air Baltic przewiózł na Łotwę lotem relacji Moskwa–Ryga obywatela Indii, który podczas kontroli granicznej na lotnisku w Rydze okazał ważny indyjski paszport bez wizy jednolitej oraz unieważniony paszport indyjski, w którym umieszczona była wiza jednolita wielokrotnego wjazdu wydana przez Republikę Włoską, z okresem ważności od dnia 25 maja 2009 r. do dnia 25 maja 2014 r. Unieważniony paszport zawierał następującą adnotację: „Paszport unieważniony. Znajdujące się w paszporcie ważne wizy nie są unieważnione".

23 Z uwagi na brak ważnej wizy zakazano temu obywatelowi Indii wjazdu na terytorium łotewskie.

24 Decyzją z dnia 14 października 2010 r. Valsts robežsardze nałożyła na Air Baltic karę administracyjną w kwocie 2000 LVL (łatów łotewskich), argumentując, że Air Baltic, przewożąc tego obywatela Indii, popełnił wykroczenie administracyjne polegające na przewozie na Łotwę osoby bez dokumentu podróży niezbędnego do przekroczenia granicy.

25 Odwołanie wniesione przez Air Baltic do komendanta Valsts robežsardze na powyższą decyzję zostało oddalone w drodze decyzji z dnia 9 grudnia 2010 r.

26 W konsekwencji Air Baltic złożył skargę na tę decyzję do administratīvā rajona tiesa (sądu administracyjnego pierwszej instancji). W wyroku z dnia 12 sierpnia 2011 r. sąd ten oddalił skargę Air Baltic.

27 Air Baltic wniósł apelację od tego wyroku do sądu odsyłającego.

28 W tych okolicznościach Administratīvā apgabaltiesa (okręgowy sąd administracyjny), uznając, iż wykładnia kodeksu granicznego Schengen i kodeksu wizowego jest niezbędna do rozstrzygnięcia toczącego się przed nim sporu, postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:

„1) Czy art. 5 [kodeksu granicznego Schengen] należy interpretować w ten sposób, że istnienie ważnej wizy umieszczonej w ważnym dokumencie podróży stanowi niezbędny uprzedni wymóg w celu wjazdu obywateli państw trzecich?

2) Czy zgodnie z przepisami [kodeksu wizowego] unieważnienie dokumentu podróży, w którym umieszczona jest naklejka wizowa, oznacza, że unieważniona zostaje również wydana [danej] osobie wiza?

3) Czy przepisy krajowe przewidujące do celów wjazdu obywateli państw trzecich niezbędny uprzedni wymóg istnienia ważnej wizy umieszczonej w ważnym dokumencie podróży są zgodne z przepisami [kodeksu granicznego Schengen] i [kodeksu wizowego]?".

W przedmiocie pytań prejudycjalnych

W przedmiocie pytania drugiego

29 W pytaniu drugim, które należy rozpatrzyć w pierwszej kolejności, sąd odsyłający pyta zasadniczo, czy art. 24 ust. 1 oraz art. 34 kodeksu wizowego należy interpretować w ten sposób, że unieważnienie przez organ państwa trzeciego dokumentu podróży skutkuje z mocy prawa unieważnieniem wizy jednolitej umieszczonej w tym dokumencie.

30 W tym względzie należy zauważyć, że stosownie do art. 24 ust. 1 kodeksu wizowego właściwy organ określa przy wydawaniu wizy jednolitej jej okres ważności. Na podstawie art. 33 tego kodeksu, w pewnych szczególnych okolicznościach, okres ten może następnie zostać przedłużony.

31 Jednak zgodnie z art. 34 ust. 1 i 2 kodeksu wizowego wizę unieważnia się, jeżeli okaże się, że w chwili wydawania wizy warunki uprawniające do jej otrzymania nie były spełnione, i jest ona cofana, jeżeli okaże się, że te warunki nie są już spełniane.

32 Wiza jednolita pozostaje zatem ważna co najmniej do momentu upływu okresu ważności określonego przy wydawaniu wizy przez właściwy organ wydającego ją państwa członkowskiego, chyba że przed upływem tego okresu unieważniono ją lub cofnięto na podstawie art. 34 kodeksu wizowego.

33 Tymczasem, zgodnie z art. 34 ust. 1 i 2 kodeksu wizowego unieważnienie i cofnięcie wizy jednolitej wymaga podjęcia odrębnej decyzji w tej sprawie przez właściwe organy państwa członkowskiego wydającego tę wizę lub innego państwa członkowskiego. Organy państwa trzeciego nie są zatem właściwe do unieważnienia wizy jednolitej.

34 Decyzja podjęta przez organ państwa trzeciego w sprawie unieważnienia dokumentu podróży, w którym jest umieszczona wiza jednolita, nie powinna być więc uznana za powodującą z mocy prawa unieważnienie lub cofnięcie tej wizy.

35 Ponadto, jak wynika z art. 34 kodeksu wizowego, wiza jednolita może zostać unieważniona przez właściwy organ jedynie w oparciu o podstawę pokrywającą się z podstawami odmowy przewidzianymi w art. 32 ust. 1 i art. 35 ust. 6 tego kodeksu (zob. podobnie wyrok Koushkaki, C-84/12, EU:C:2013:862, pkt 42, 43). Wobec tego zgodnie z art. 32 ust. 1 lit. a) ppkt (i) kodeksu wizowego jedyną podstawą unieważnienia wizy, która bezpośrednio dotyczy dokumentu podróży, jest sytuacja, w której przedstawiony dokument podróży był w momencie wydania wizy fałszywy, podrobiony lub przerobiony. Oznacza to, że unieważnienie po wydaniu wizy dokumentu podróży, w którym umieszczona jest wiza, nie stanowi podstawy mogącej uzasadniać unieważnienie wizy przez właściwy organ.

36 W związku z powyższym, odpowiadając na pytanie drugie, należy uznać, że art. 24 ust. 1 i art. 34 kodeksu wizowego należy interpretować w ten sposób, że unieważnienie przez organ państwa trzeciego dokumentu podróży nie skutkuje z mocy prawa unieważnieniem wizy jednolitej umieszczonej w tym dokumencie.

W przedmiocie pytania pierwszego

37 W swoim pierwszym pytaniu sąd odsyłający pyta zasadniczo, czy art. 5 ust. 1 kodeksu granicznego Schengen w związku z art. 13 ust. 1 tego kodeksu należy interpretować w ten sposób, że wjazd obywateli państw trzecich na terytorium państw członkowskich uzależniony jest od warunku, że ważna wiza przedstawiona podczas odprawy granicznej musi być koniecznie umieszczona w ważnym dokumencie podróży.

38 W tym względzie należy zauważyć, że art. 13 ust. 1 kodeksu granicznego Schengen stanowi, iż obywatelowi państwa trzeciego, który nie spełnia wszystkich warunków wjazdu ustanowionych w art. 5 ust. 1 tego kodeksu i który nie należy do żadnej z kategorii osób, o których mowa w tymże art. 5 ust. 4, odmawia się wjazdu na terytorium państw członkowskich.

39 W świetle art. 5 ust. 1 wspomnianego kodeksu dwoma pierwszymi warunkami wjazdu obywateli państw trzecich jest posiadanie, po pierwsze, ważnego dokumentu podróży lub dokumentów uprawniających do przekroczenia granicy i, po drugie, ważnej wizy, jeżeli jest wymagana zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 539/2001.

40 Należy zatem zauważyć, że sposób sformułowania wspomnianego przepisu wskazuje na rozróżnienie pomiędzy warunkiem wjazdu związanym z posiadaniem dokumentu podróży przewidzianym w art. 5 ust. 1 lit. a) kodeksu granicznego Schengen a tym, odnoszącym się do posiadania wizy zawartym w art. 5 ust. 1 lit. b) tego kodeksu, bez wskazania w jakikolwiek sposób, że umieszczenie wizy w dokumencie podróży ważnym na dzień przekroczenia granicy stanowi warunek wjazdu.

41 Natomiast, jak zostało to podkreślone przez rządy łotewski i fiński, w niektórych wersjach językowych art. 7 ust. 3 lit. a) ppkt (i) kodeksu granicznego Schengen, takich jak w języku hiszpańskim, estońskim, włoskim czy łotewskim, wyrażono stanowisko, według którego właściwe organy muszą się upewnić podczas odprawy granicznej, że obywatel państwa trzeciego posiada ważny dokument podróży, w którym umieszczona jest wiza.

42 Jednak większość pozostałych wersji językowych wyżej wspomnianego przepisu kodeksu granicznego Schengen, a mianowicie wersje w języku duńskim, niemieckim, greckim, angielskim, francuskim, litewskim, węgierskim, maltańskim, niderlandzkim, polskim, portugalskim, słoweńskim i szwedzkim, są sformułowane w ten sposób, że nie wskazują, że wiza musi być koniecznie umieszczona w dokumencie podróży ważnym w momencie przekraczania granicy, przy czym w innych wersjach językowych, takich jak w języku czeskim czy fińskim, istnieje pewna niejednoznaczność w tym zakresie.

43 Tymczasem konieczność jednolitej wykładni przepisu prawa Unii wymaga, aby – w przypadku rozbieżności pomiędzy jego odrębnymi wersjami językowymi – dany przepis był interpretowany w zależności od kontekstu i celu uregulowania, którego jest częścią (zob. podobnie wyroki: DR i TV2 Danmark, C-510/10, EU:C:2012:244, pkt 45; a także Bark, C-89/12, EU:C:2013:276, pkt 40).

44 Po pierwsze, jeśli chodzi o kontekst, w który wpisują się art. 5 ust. 1 i art. 7 ust. 3 lit. a) ppkt (i) kodeksu granicznego Schengen, należy zauważyć, że jego art. 7 znajduje się w tytule II rozdział II tego kodeksu, który to rozdział jest zatytułowany „Kontrola granic zewnętrznych i odmowa wjazdu”, natomiast art. 5 tego kodeksu stanowi część rozdziału I zatytułowanego „Przekraczanie granic zewnętrznych i warunki wjazdu”, znajdującego się we wspomnianym tytule II.

45 Ponadto zarówno z tytułu art. 7 kodeksu granicznego Schengen, jak i brzmienia art. 7 ust. 3 lit. a) wynika, że przepis ten nie dotyczy warunków wjazdu obywateli państw trzecich, lecz określa różne aspekty szczegółowej odprawy, które muszą stosować właściwe organy, zwłaszcza w celu upewnienia się, że ci obywatele spełniają warunki wjazdu określone w art. 5 ust. 1 tego kodeksu.

46 Należy również podkreślić, że art. 13 ust. 2 rzeczonego kodeksu przewiduje, że dokładne przyczyny decyzji o odmowie wjazdu muszą zostać podane obywatelowi państwa trzeciego w formie standardowego formularza, określonego w części B załącznika V do tego kodeksu.

47 Tymczasem wśród dziewięciu pól zawartych w wyżej wspomnianym formularzu, które właściwe organy zaznaczają w celu podania powodów decyzji o odmowie wjazdu, znajduje się kilka osobnych pól odnoszących się odpowiednio do przedstawionego dokumentu podróży i wizy. Natomiast formularz ten nie zawiera żadnego pola pozwalającego na uzasadnienie odmowy wjazdu przez fakt, że przedstawiona ważna wiza nie jest umieszczona w dokumencie podróży ważnym w momencie przekraczania granicy.

48 Co więcej, z art. 29 ust. 2 kodeksu wizowego wynika, że prawodawca Unii nie miał na celu wyłączenia wszelkich możliwości wjazdu na terytorium państw członkowskich bez posiadania wizy umieszczonej w ważnym dokumencie podróży, ponieważ wyraźnie przewidział możliwość umieszczenia wizy na oddzielnym blankiecie wizowym w przypadku, gdy państwo członkowskie wydające wizę nie uznaje przedstawionego mu dokumentu podróży.

49 Ponadto wiza, której okres ważności nie upłynął, umieszczona w dokumencie podróży unieważnionym po wydaniu tej wizy nie wywołałaby żadnych skutków prawnych po takim unieważnieniu, gdyby nie mogła być przedstawiona w celu wjazdu na terytorium państw członkowskich, nawet jeśli towarzyszyłby jej ważny dokument podróży. Otóż taka wykładnia kodeksu granicznego Schengen de facto pozbawiałaby tę wizę ważności, która wynika z art. 24 ust. 1 i art. 34 kodeksu wizowego, których wykładnia została przedstawiona w pkt 36 niniejszego wyroku.

50 Po drugie, jeśli chodzi o cele wyznaczone przez kodeks graniczny Schengen, to jak wynika z motywu 6 tego kodeksu, kontrola graniczna powinna pomagać w zwalczaniu nielegalnej imigracji i handlu ludźmi oraz w zapobieganiu wszelkim zagrożeniom dla bezpieczeństwa wewnętrznego, porządku publicznego, zdrowia publicznego i stosunków międzynarodowych państw członkowskich. Dodatkowo w art. 2 pkt 10 wspomnianego kodeksu określono, że odprawa graniczna ma na celu zapewnienie, że można zezwolić na wjazd osób na terytorium państw członkowskich lub można zezwolić na opuszczenie przez nie tego terytorium.

51 W celu realizacji wyżej wspomnianych celów, w art. 7 ust. 3 tego kodeksu przewidziano, że obywatele państw trzecich podlegają szczegółowej odprawie przy wjeździe i wyjeździe, która obejmuje w szczególności sprawdzenie stempli wjazdu i wyjazdu w dokumencie podróży danego obywatela państwa trzeciego w celu weryfikacji, czy nie przekroczył on już maksymalnego czasu dozwolonego pobytu na terytorium państw członkowskich.

52 Oczywiście, jak argumentowały rządy łotewski i fiński, ta weryfikacja jest trudniejsza w przypadku jednoczesnego przedstawienia unieważnionego dokumentu podróży, w którym umieszczona jest ważna wiza, oraz ważnego dokumentu podróży.

53 Jednak, jak zauważył rzecznik generalny w pkt 68 opinii, okazywanie dwóch różnych dokumentów podróży nie stawia właściwych organów w sytuacji, w której nie mogłyby one przeprowadzić, na rozsądnych warunkach, odprawy przewidzianej w art. 7 ust. 3 kodeksu granicznego Schengen, uwzględniając informacje wynikające z obu przedstawionych im dokumentów podróży.

54 Organy te stoją w obliczu podobnych trudności w sytuacji wyraźnie przewidzianej przez prawodawcę Unii w art. 10 ust. 3 akapit drugi kodeksu granicznego Schengen, polegającej na tym, że zamiast zamieszczenia stempla wjazdowego lub wyjazdowego w dokumencie podróży potwierdzenie wjazdu lub wyjazdu następuje na oddzielnej karcie.

55 Dodatkowo stwierdzenie, że trudności praktyczne spowodowane okazaniem dwóch różnych dokumentów podróży, takie jak w postępowaniu głównym, są wystarczające do odmowy wjazdu obywatelom państw trzecich, których wiza jednolita jest umieszczona w unieważnionym dokumencie podróży, prowadziłoby do naruszenia wymogu określonego w art. 6 ust. 1 akapit drugi kodeksu granicznego Schengen w związku z motywem 7 tego kodeksu, według którego kontrola graniczna powinna być proporcjonalna do założonych celów.

56 Z powyższego wynika, że w odpowiedzi na pytanie pierwsze należy stwierdzić, że art. 5 ust. 1 kodeksu granicznego Schengen w związku z art. 13 ust. 1 tego kodeksu należy interpretować w ten sposób, że wjazd obywateli państw trzecich na terytorium państw członkowskich nie jest uzależniony od warunku, że ważna wiza przedstawiona podczas odprawy granicznej musi być koniecznie umieszczona w ważnym dokumencie podróży.

W przedmiocie pytania trzeciego

57 W pytaniu trzecim sąd odsyłający pyta zasadniczo, czy art. 5 ust. 1 kodeksu granicznego Schengen w związku z art. 13 ust. 1 tego kodeksu należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu, takiemu jak to w postępowaniu głównym, uzależniającemu wjazd obywateli

państw trzecich na terytorium danego państwa członkowskiego od warunku, że ważna wiza przedstawiona podczas odprawy granicznej musi być koniecznie umieszczona w ważnym dokumencie podróży.

58 Biorąc pod uwagę odpowiedź udzieloną na pierwsze pytanie, wydaje się, że na pytanie trzecie można odpowiedzieć przecząco jedynie wtedy, gdy państwo członkowskie dysponuje marginesem swobodnego uznania pozwalającym mu odmówić wjazdu obywatelowi państwa trzeciego na swoje terytorium na podstawie warunku wjazdu, który nie jest przewidziany w kodeksie granicznym Schengen.

59 W tym względzie należy zauważyć, że z samego brzmienia art. 5 ust. 1 wspomnianego kodeksu wynika, iż przepis ten ustanawia wykaz warunków wjazdu obywateli państw trzecich na terytorium państw członkowskich, a nie jedynie minimalną listę powodów, dla których wjazd tych obywateli na to terytorium podlega odmowie.

60 Co więcej, art. 7 ust. 1 kodeksu granicznego Schengen określa, że odprawy graniczne są dokonywane zgodnie z rozdziałem II tytułu II tego kodeksu.

61 Artykuł 7 ust. 3 i art. 8 wspomnianego kodeksu, które stanowią część rozdziału II, nakładają odpowiednio obowiązek polegający na weryfikacji przez właściwe organy warunków wjazdu określonych w art. 5 ust. 1 tego samego kodeksu oraz możliwość uproszczenia odprawy granicznej. Natomiast żaden z przepisów tego rozdziału nie wskazuje na możliwość rozszerzenia tej odprawy przez organy poprzez wymaganie spełnienia warunków wjazdu innych niż te określone w art. 5 ust. 1 tego kodeksu.

62 Dodatkowo za wykładnią, według której wykaz warunków wjazdu wymienionych w art. 5 ust. 1 kodeksu granicznego Schengen jest wyczerpujący, przemawia fakt, że na mocy art. 13 ust. 1 kodeksu granicznego Schengen obywatelowi państwa trzeciego, który nie spełnia wszystkich warunków wjazdu ustanowionych w art. 5 ust. 1 tego kodeksu i który nie należy do żadnej z kategorii osób, o których mowa w art. 5 ust. 4, odmawia się wjazdu na terytorium państw członkowskich, a jednocześnie zgodnie z art. 13 ust. 2 akapit drugi wspomnianego kodeksu dokładne przyczyny decyzji o odmowie wjazdu muszą zostać podane obywatelowi państwa trzeciego w formie standardowego formularza, określonego w części B załącznika V do tego kodeksu (zob. analogicznie wyrok Koushkaki, EU:C:2013:862, pkt 38).

63 Standardowy formularz przewidziany we wspomnianej części B załącznika V zawiera ponadto dziewięć pól, które właściwe organy zaznaczają w celu podania obywatelowi państwa trzeciego powodów decyzji o odmowie wjazdu. Szóste pole dotyczy czasu trwania pobytu określonego w art. 5 ust. 1 pierwszy człon zdania kodeksu granicznego Schengen, podczas gdy pozostałe pola odnoszą się do warunków przewidzianych w art. 5 ust. 1 lit. a)–e) tego kodeksu.

64 Podobnie w części A załącznika V do kodeksu granicznego Schengen określono, że w przypadku odmowy wjazdu właściwy funkcjonariusz straży granicznej powinien w szczególności wpisać w paszporcie literę(-y) odpowiadającą(-ce) powodowi (powodom) odmowy wjazdu, których listę zawiera wymieniony wyżej standardowy formularz odmowy wjazdu.

65 Ponadto, jak wynika z art. 1 oraz motywów 4, 8 i 19 kodeksu granicznego Schengen, celem tego kodeksu jest ustalenie warunków, kryteriów, a także szczegółowych zasad regulujących odprawę na granicach zewnętrznych Unii, co nie może zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie. Motyw 6 wspomnianego kodeksu określa poza tym, że kontrola graniczna leży w interesie nie tylko państwa członkowskiego, na którego granicach zewnętrznych jest ona dokonywana, ale w interesie wszystkich państw członkowskich, które zniosły kontrolę graniczną na granicach wewnętrznych, co wymaga wspólnego zdefiniowania warunków wjazdu.

66 Tym samym wykładnia, według której kodeks graniczny Schengen ograniczałby się do nakładania na państwa członkowskie obowiązku odmawiania wjazdu na ich terytorium w pewnych szczególnych okolicznościach, nie określając jednakże zharmonizowanych warunków wjazdu na to terytorium, jest zatem nie do pogodzenia z samym celem tego kodeksu (zob. analogicznie wyrok Koushkaki, EU:C:2013:862, pkt 50).

67 Ponadto Trybunał orzekł już, że uregulowania wprowadzone układem z Schengen z dnia 14 czerwca 1985 r. mają na celu zagwarantowanie podwyższonego oraz ujednoliconego poziomu kontroli i ochrony granic zewnętrznych w związku ze swobodą przekraczania granic wewnętrznych w ramach obszaru Schengen (wyrok Komisja/Hiszpania, C-503/03, EU:C:2006:74, pkt 37), dzięki przestrzeganiu zharmonizowanych zasad kontroli na granicach zewnętrznych, które zostały określone w art. 6–13 kodeksu granicznego Schengen (zob. podobnie wyrok ANAFE, C-606/10, EU:C:2012:348, pkt 26, 29).

68 Co więcej, nawet jeśli zgodnie z art. 30 kodeksu wizowego sam fakt posiadania wizy jednolitej nie daje automatycznie prawa do wjazdu, to cel ułatwienia legalnych podróży, wskazany w motywie 3 tego kodeksu, byłby zagrożony, gdyby państwo członkowskie mogło decydować w sposób uznaniowy o odmowie wjazdu obywatelowi państwa trzeciego posiadającego wizę jednolitą poprzez dodanie warunku wjazdu do tych wymienionych w art. 5 ust. 1 kodeksu granicznego Schengen, pomimo że prawodawca Unii nie uznał, że ten warunek musi zostać spełniony w celu otrzymania zgody na wjazd na terytorium państw członkowskich (zob. analogicznie wyrok Koushkaki, EU:C:2013:862, pkt 52).

69 Z powyższego wynika, że państwo członkowskie nie dysponuje marginesem swobodnego uznania pozwalającym mu odmówić wjazdu obywatelowi państwa trzeciego na swoje terytorium na podstawie warunku wjazdu, który nie jest przewidziany w kodeksie granicznym Schengen.

70 Biorąc pod uwagę powyższe rozważania, w odpowiedzi na pytanie trzecie należy uznać, iż art. 5 ust. 1 kodeksu granicznego Schengen w związku z art. 13 ust. 1 tego kodeksu należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu, takiemu jak w postępowaniu głównym, uzależniającemu wjazd obywateli państw trzecich na terytorium danego państwa członkowskiego od warunku, że ważna wiza przedstawiona podczas odprawy granicznej musi być koniecznie umieszczona w ważnym dokumencie podróży.

W przedmiocie kosztów

71 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (czwarta izba) orzeka, co następuje:

1) **Artykuł 24 ust. 1 i art. 34 rozporządzenia (WE) nr 810/2009 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 lipca 2009 r. ustanawiającego Wspólnotowy kodeks wizowy (kodeks wizowy) należy interpretować w ten sposób, że unieważnienie przez organ państwa trzeciego dokumentu podróży nie skutkuje z mocy prawa unieważnieniem wizy jednolitej umieszczonej w tym dokumencie.**

2) **Artykuł 5 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 562/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 marca 2006 r. ustanawiającego wspólnotowy kodeks zasad regulujących przepływ osób przez granice (kodeks graniczny Schengen), zmienionego rozporządzeniem (UE) nr 265/2010 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 marca 2010 r., w związku z art. 13 ust. 1 tegoż rozporządzenia należy interpretować w ten sposób, że wjazd obywateli państw**

trzecich na terytorium państw członkowskich nie jest uzależniony od warunku, że ważna wiza przedstawiona podczas odprawy granicznej musi być koniecznie umieszczona w ważnym dokumencie podróży.

3) **Artykuł 5 ust. 1 rozporządzenia nr 562/2006, zmienionego rozporządzeniem nr 265/2010, w związku z art. 13 ust. 1 tegoż rozporządzenia należy rozumieć w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu, takiemu jak w postępowaniu głównym, uzależniającemu wjazd obywateli państw trzecich na terytorium danego państwa członkowskiego od warunku, że ważna wiza przedstawiona podczas odprawy granicznej musi być koniecznie umieszczona w ważnym dokumencie podróży.**

Podpisy